

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Inserati:
Enostop. pettivrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemski nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Veliko trenotje — pritlikav rod.

Državnopravna ideja, ki nam jo silijo dogodki zadnjega časa v ospredje, potrebuje seveda močne, zavedne politične stranke. Vsi Slovenci bi se morali združiti pod njeno zastavo. Ali se bodo?

O naših naprednjakih dr. Tavčarjeve barve vemo, da jim je prva politična naloga boriti se proti klerikalizmu. Kar jih je politično zrelih mož v ti stranki, se tudi drže tega načela in z odkrito jasnostjo zagovarjajo celo zvezo z Nemci in nemškutarji. Ž njimi ni nič v našem vprašanju. Za kake osebne drobtine, da n. pr. kakemu notranjskemu oderuhu pridobe nekaj dobička pri prodaji sene, tvegajo vse. Kakor dresirani psički stoje pred našimi birokrati z vzdignjenimi tačicami in prosijo, dokler ne dosežejo zaželjenega koščka. Tudi od čete, ki se zbira za njimi, ne moremo mnogo pričakovati. Nekaj jih je presitih, da bi se jim ljubilo kaj delati; drugi poznajo edino svoj žep; tretji so preneumni, da bi o politiki vedeli sploh kaj družega, nego kar piše „Narod“. Pravijo pač, da se semtertja dobi tudi med njimi kak trezen in značajan človek, ki ga samo stari predsodki in društvene razmere drže pri liberalcih. Med take seveda ne štejemo tistih uradnih Slovanov, ki v raznih slovanskih narečjih napijajo slovenski domovini in slovanstvu, zraven pa v potu svojega obraza nosijo dr. Tavčarju vse tisto orodje, ki je potrebuje pri svojem klavnem rokodelstvu za klerikalce. Ne rečemo, da ne bi pri kakem banketu v pozni uri tudi kak tak liberalci ne bil sposoben izpustiti v dežel okrašenega govora o zvezi s Hrvati, a z vinom se izkadi tudi vsebina.

Liberalna stranka pri nas je prav taka, kakor mažaronska na Hrvaškem. Iz rok v usta živi in ko žveči priprosojčane grizlje, velevala trobiti po svojih glasilih, da narod južina.

S to stranke so zvezani tudi nekateri takozvani periferijski voditelji. Zanimive prikazni! Iz enega očesa, ki ga obrača tak voditelj proti ljudstvu svoje pokrajine, iz tiska britke solze nad bratomornim prepričkom in iz prsi se mu izvija mogočno prokletstvo nesloge, ki pred vsem zagrmí nad klerikalci; z drugim pa zaljubljenega mežika „Narodovi“ družini, češ saj sem vaš. Najznačilnejši je v tem oziru Trst, ta naš slovenski Oberjammerngau, ki ga vodi vedno objokana pogrebna babnica — „Edinost“. Tudi na Štajerskem imamo precej takih eksemplarov. Poleg značajnega ljudstva pa imamo, hvala Bogu, v obmejnih pokrajinah tudi še precejšnje število značajnih, res domoljubnih mož, ki so še sposobni za velike ideje.

Neke nove stroje pa ne smemo prezreti med Slovenci, če hočemo napraviti trezno prognozo našega državnopravnega gibanja. Najlože ji pravimo slovenska Masarykova struja. Naš list jo je že označil v drugih ozirih, v državnopravnem pa še ni bilo priložnosti, govoriti o nji. Ti slovenski realisti, ki imajo dozdej v svoji sredi še same mlade ljudi, bodo brez dvojbe zavoljo svoje programatiške načelnosti in delavnosti igrali v naši politiki važnejšo vlogo, nego stari liberalci. Ideje vladajo svet in določajo smer; teh pa liberalci nimajo. Po šte-

vilu ostanejo sicer močnejši, ker so v taki družbi samostojno misleči možje vendarle vedno v manjšini, toda po pomenu bodo mladi Masarykovci kmalu nadkrilili liberalce. Zato je prav, da si že takoj ogledamo njihovo stališče v državnopravnem vprašanju. Njihov oče in mojster dr. Masaryk je eden najhujših nasprotnikov češkega državnopravnega programa. Z vso svojo zgovornostjo razlaga s svoje stolice, pa tudi po svojih raznevrstnih govorih, da sta državno-pravni program ustvarila šele po letu 1860. Rieger in Clam Martinic, in da Havliček in Palacky nista poznala tega programa. Havliček in Palackega obdeluje ta praški profesor tako, kakor mu je najbolj prikladno, in rad ponavlja, da se češka socialna demokracija pravzaprav drži Havličkovega in Palackovega programa. Vse njegove učence vleče nekaj k socialni demokraciji; mnogo jih je med njimi, ki se ji odkrito pridružujejo. Značilen zgled imamo pri nas. Socialno-demokratsko revijo „Naši zapiski“ urejajo in z večine pišeta ravno tista moža, ki sta masarykovstvo prinesla med Slovence — dr. Lončar in Dermota. Od te strani je torej jasno, kaj nas čaka v državnopravnem vprašanju. Mogočen, vse nadkriljujoč posmeh dobi v odgovor ta ideja.

Mi se pa ne damo ostrašiti. Dobro poznamo slovensko ljudstvo in prepričani smo, da se tudi ves tisti del slovenskega izobraženstva, ki mu je rešitev naše domovine res na srcu in ki ga niso zastrupile pretivske in socialnodemokratske zmote, pridruži nam v boju za veliko južno slovensko domovino v avstrijski državi!

Državni zbor.

Dunaj, 8. febr.

Državne blagajne.

Dr. pl. Körber je, kakor znano, zahteval od drž. zbora 69 milijonov, da od te svote razdeli 15 in pol milijona po uimah poškodovanim Večina proračunskega odseka je Körberju odrekla 53 in pol milijona. Körber je odstopil in baron Gautsch je najprvo zahteval 15 in pol milijona za poškodovance po uimah. Zbornica je soglasno dovolila vladi ta kredit.

Dalje pa je sedanja vlada zahtevala 51.7 milijona kron, da pokrije v zadnjih štirih letih iz državnih blagajnic izplačane izdatke. Kakor je sinoči v proračunskem odseku poročal fin. minister dr. Kosel, je bilo l. 1898 v drž. blagajnah 528 milijonov kron. V poznejših letih pa je vlada izdala velike svote, tako da ima le še 56 milijonov na razpolago. Ker se Avstrija pač ne more primerjati s Turčijo, koder vlada v jakom in uradnikom po več mesecev ne izplača plač, potrebuje vlada večjih zalog v svojih raznih blagajnah. In v ta namen zahteva od drž. zbora pooblastilo, da si primernim potom izposodi 51.7 milijona. To je bistvo vprašanja.

Nemška levica in Poljaki ne ugovarjajo tej zahtevi, četudi izjavljajo, da s tem vladi še ne izrazijo zaupanja. Češki ljudski poslanci, v katerih imenu je sinoči v odseku govoril dr. Kramar, pa naglašajo, da to vprašanje obseza tudi zaupanje vladi. Ker pa sedanja vlada ni še ničesar storila, kar bi ustrezalo znanim češkim zahtevam, jej sedaj vsaj še ne morejo izreči zaupanja, in zato glasujejo proti refundaciji, oziroma posojilu. Na istem stališču so Italijani in Rusini. Vsenemci in soc. demokratje pa itak glasujejo proti vsaki takozvani državni potrebi.

Min. predsednik baron Gautsch je kratko, a jasno dokazoval potrebo refundacije. Država ima nad 10.000 raznih bla-

gajnic, ki ne smejo biti prazne. Kot bivši načelnik najvišjega računskega dvora dobro pozna denarno stanje v blagajnah in more trditi, da so bile blagajnične zaloge od leta do leta manjše. Izjavil je tudi, da se denar ne bode porabil v druge namene. Razni listi so namreč trdili, da vlada nujno potrebuje več milijonov za vojaško orožje.

Po kratki razpravi je odsek z 22 proti 8 glasovom odobril vladno predlogo. Proti so glasovali: Berger, Kramar, Malfatti, Pernstorfer, Romanczuk, Ryba, Stanek, Žaček. Dva slovenska in eden hrvaški član odseka so se v smislu klubovega sklepa odtegnili glasovanju. Razlog je ta: „Slovanska zveza“ je sklenila, da hoče počakati, kaj stori vlada in na katero stran se obrne. Ko je odstopil dr. Körber, ponehala je obstrukcija. Nova vlada je še nepopisana pola. Slovenski in hrvaški poslanci danes nimajo še nobenega povoda, da bi slovesno vladi izrazili zaupanje, a ravno tako malo nimajo vzroka, da bi ji pri prvi priliki izrekli nezaupanje. V tem oziru so češki poslanci na drugem stališču. Ti so v prvi vrsti tirali obstrukcijo proti prejšnji vladi, „Slovanska zveza“ je bila le češka rezerva, če smem tako reči. Torej bi bilo netaktilno, ko bi Čehi iz najhujše obstrukcije uskočili v tabor nove vlade, dokler ni imela prilike, da pokaže pravo svoje politično lice. Sicer pa tudi Čehi niso nasprotni novi vladi, marveč le čakajo, da se pojasni v zbornici politična situacija. Brez vsacega dvoma torej sedanja vlada dobi zahtevani kredit, ki ga Körber z vso zgovornostjo ni mogel dobiti.

Železnični odsek

Je imel sinoči sejo, da se posvetuje o vladni predlogi glede pokritja višjih stroškov za razna podjetja železnične uprave, ki so se pričela že l. 1901. Kakor znano, so se samo pri proračunu za bohinjsko železnico zmotili za mnogo milijonov. Izvolili so pododsek devetih članov, da prouči vladno predlogo.

Vinorejski odsek

se je sinoči baval s predlogom poslanca Pfeifferja glede državne podpore za streljanje proti toči. Mnogi „veščaki“ trdijo, da to streljanje ne zabrani toče, drugi trdijo nasprotno. Odsek je sklenil, naj vlada še nadalje podpira sredstva proti toči. Posl. Machet je nato poročal o načrtu zakona glede umetnega vina.

Tudi tiskovni odsek je imel danes daljšo sejo, v kateri se je baval z načrtom novega tiskovnega zakona.

Vojaški novinci.

Danes je zbornica končala prvo branje zakona glede vojaških novincev. Govorili so razni govorniki, med njimi Biankini, ki se je baval z ogrsko krizo in hrvaškimi zahtevami glede armade.

Minister za deželno brambo, grof Welsersheimb, je izjavil, da hoče vojna uprava po možnosti ustreči izraženim željam, da bode treba pomnožiti število novincev in da je zakon glede dveletne vojaške službe v načrtu že gotov.

Za bodoče dni

so danes načelniki klubov določili, naj pride na dnevni red najprvo prvo branje državnega proračuna. Za to razpravo so določili 31 govornikov, ki se porazdele med posamezne stranke. V imenu „Slovanske zveze“ govorita dva, en Slovenec in en Hrvat. Nato pridejo na vrsto obrtna novela, lokalne železnice, zakon glede vojaške priprave. Medtem bi se proračunski odsek baval s proračunom. To bi bil načrt za delo do velike noči. Vmes bi zbornica rešila manjše stvari, ki čakajo rešitve.

K boju proti jetiki,

Priobčuje „Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih“.

(Dalje).

Druge naprave, katerih smotrovito sodelovanje je vsekakor pritegniti, so bolniške in obratne blagajnice. Večina jetičnih delavcev pripada k njim in jim povzroča velike stroške. Njim samim mora torej biti do tega, da oboleli delavci ozdravijo čimprej, nevarnosti izpostavljeni pa da se ubranijo boleznim. Iz tega razloga so mnoge bolniške blagajnice, posebno na Nemškem, ustanovile svoja zdravilišča za jetičnike in odpočivališča.

Druge blagajnice, ki nimajo svojih naprav, dovoljujejo svojim članom ne le sredstev za zdravljenje v takih zavodih, ampak naklanjajo tudi prostovoljno njih rodbinam en del (zvečine polovico) dotične bolnišnice. Te podpore pa nikakor niso vezani dajati, saj navadno daleč presegajo stroški za zdravljenje v zavodu bolnišnico, ki sicer gre bolnemu članu. Toda naprave, kakor bolniške blagajne morajo misliti ne le na sedanost, nego tudi na preteklost. Delavci prihajajo zvečine iz delavskih rodbin. Čim bolj se jetika pri teh zatira in utesnjuje, tem manjše stroške bo prizadevala ta bolezen od leta do leta bolniškim blagajnicam. — Pri nas, ki nimamo še zdravilišč za jetičnike in odpočivališč, bo podružnica naravnost pospeševala dotične namere in težnje bolniških in obratnih blagajnic in zato se pač nadeja, da bodo te blagajnice po svoji izkušnosti z njo sodelovale in jo primerno denarno podpirale.

Pridobiti bi tudi bilo ravnateljstva in vodstva velikih industrijskih in tovarniških podjetij, n. pr. ravnateljstvo c. kr. tobačne tovarne, c. kr. priv. predilnice in tkalnice v Ljubljani, da bi sodelovala. Ravno med delavci v teh velikih obrtih je mnogo jetičnih.

Naposled in to prav posebno bi bilo povabiti na sodelovanje tista premnoga dobrodelna društva in tiste premnoge zasebne dobrotnike, ki podpirajo kakor n. pr. Vincencijevo društvo, bolnike. Koliko jetičnih in jetiki izpostavljenih rodbin dobiva tudi podporo, ne da bi jo deležne osebe uporabljale v ta namen, da bi zatirale in vtesnjevale bolezen, krepile in primerno hranile rodbinske člane i. t. d. — Denarne podpore naj bi se iz razlogov, ki jih ni treba podrobneje razlagati, nikoli ne dovoljevale; potrebne osebe naj bi se raje podpirale z živili (z mlekom, mesom, kruhom, jajci, moko i. t. d.), s perilom, če treba tudi s kurivom. V tem oziru vselej pravo pogoditi in odbrati, v to je poklicana oskrbovalnica, in da bi mogla vso svojo nalogo izvrševati, naj bi ji vsa omenjena oblastva in naprave pomagale z besedo in dejanjem.

Da se rešijo vsa pri tem upoštevana vprašanja in čimprej ustanovi uspešno delujoča oskrbovalnica, namerava „Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih“ v kratkem času sklicati anketo in povabiti k njej zastopnike omenjenih oblastev in naprav, pred vsem mestnega oblastva, oziroma mestnega fizikata in ubožnega oblastva, dalje načelnike bolniških in obratnih blagajnic, ravnatelje in voditelje velikih industrijskih in tovarniških podjetij, načelnike dobrodelnih društev i. t. d.

Naj bi vsi spoznali veliko resnobnost te zadeve, da se pri razgovorih, ki bodo na enketi, uspešno reši!

Tu pa je omeniti še ene reči, ki je za sedaj gotovo najvažnejša izmed vseh. Oskrbovalnica ne more v Ljubljani začeti delovati z uspehom, da, na Kranjskem spleh ni mogoče stvarno primerno zatirati jetike, dokler nista izpolnjena dva pogoja. Ta sta: 1.

naprava paviljona za ozdravljeve in izboljšljive jetične osebe prideželnici bolnišnici in 2. naprava hiralskega paviljona za neozdravljive jetične osebe.

(Dalje prih.)

Rusko-japonska vojska.

Ob Šahu in Hunhu.

Ruska fronta desne armade se je pomaknila vsled zadnjih bojov na nekaterih mestih več kilometrov naprej. V istem razmerju se je umaknila seveda japonska. To torej ni noben neuspeh.

Situacija ob Šahu in Hunhu je še neizpremenjena. Mala ruska četa je v nedeljo napadla Sanhjacu, a je bila odbita. Isti dan so Rusi obstreljavali tudi japonski centrum. Kakor poročajo 7. t. m. iz Njučvana, vozi vsak dan 6 vlakov japonske in ruske ranjence iz Ojamepoga glavnega stana, kjer se bolnišnice prenapoljuje. Število ruskih izgub v zadnjih bojih cenijo v Londonu na 25.000 (?).

Iz mandžurijskega glavnega stana japonske armade poročajo 7. t. m., da so Rusi v ponedeljek ponoči obstreljavali različne dele japonskih črt ter da so mali oddelki ruske pehote na več točkah poizkušali napadati, a so bili vedno odbiti. Rusi se utrjujejo v smeri proti Sitajentunu, Hembjepasu in Hajkontaju.

Kuropatkin poroča 7. t. m.: Na levem krilu so napadli naši lovci več od japonskih straž zasadenih fanz v bližini sela Vajtošan. Več Japoncev je bilo ustreljenih ali z bajonetom pobitih. Ostali so zbežali. Dne 7. t. m. ob 3. uri zjutraj so pričeli Japonci z ofenzivo; a naše predstraže so jih opazile nakar so se po 1¹/₂ urnem boju umaknili.

General Cerpickij

bo namestu generala Gripenberga, kateri se sedaj nahaja na poti v Peterburg, imenovan za nadpoveljnika druge armade. Tako poročajo iz Peterburga. Generalni poročnik Konstantin Vikentjevič Cerpickij je star 55 let ter služi v armadi že od leta 1865. Udeležil se je vojsk leta 1873., 1875. do 1876., 1878., 1900. do 1901. Pred kratkim je bil poslan na afgansko mejo, ker so bile razmere med Anglijo in Rusijo zelo napete. General Cerpickij se je odlikoval v mnogih bojih ter velja za izkušenega poveljnika.

Še en glas o zadnjih bojih.

„Novoje Vremja“ v svojem poročilu iz Mukdena popravlja poročilo Reuterjevega urada. Prvič ni res, da bi bilo pri Sahpu ujetih 500 Rusov. „Delovanje Rusov ob Sahu še ni prenehalo. Pri Sandepu si Japonci niso priborili nobene zmage. Vse postojanke, ki smo jih vzeli, so ostale in ostanejo v naših rokah. Japonske izgube so mnogo večje, kakor poroča Reuterjev urad. Naše izgube so relativno večje, ker smo bili v ofenzivi ter se nismo mogli utrditi vsled zamrznjene zemlje. Ni res, da bi dobil Kuropatkin naročilo iz Peterburga, naj prične z ofenzivo. Akcija je nastala sama ob sebi ter bi bila v slučaju velikega uspeha postala jako obširna.

Pretrgana brzojavna zveza. — Fantazujoči Angleži in Američani.

Brzojavni promet med Rusijo in Mandžurijo je pretrgan, kakor smo poročali. O vladi se je dejalo, da ga je rabila zase. Nekateri londonski listi pa pravijo, da brzojavne črte ni res rabila vlada, ki hoče na ta način le prikriti dejstvo, da je vsled kaknega vzroka, ki ga vlada noče povedati pretrgana vsaka brzojavna zveza. Ameriški krogi pa menijo, da je ruska vlada nalašč zaprla promet, da prikrije svetu kako nesrečo, ki se je morda zgodila v Mandžuriji ali v Sibiriji. Morda je odpovedal transportni sistem, morda se pa hoče Kuropatkin umakniti, da se reši na ta način iz katastrofe (?), ki mu preti. Vse, kar ti ljudje fantazirajo, ne more biti resnično.

Nemirovič Dančenko o katoliški bolnišnici.

Ker so se v nekem časopisju pojavile vesti, češ da katoličani v svoji bolnišnici v Mandžuriji nestrno postopajo s pravoslavnimi, si je Nemirovič Dančenko ogledal katoliško bolnišnico, o kateri piše:

Govoril sem z vojaki, ki so ležali dalj časa v tej bolnici, s Sibirjaki in Velikorusi, a vsi so z največjo hvaležnostjo govorili o katoliških redovnicah, ki so jim stregle, o zdravnikih in o vsem osebju. Za bolnišnico je porabljena velika hiša z dvorano, ki je prej služila za gledališče. V vsakem oziru je vzorno prirejena, zračna, snazna, svetla in z vsem najbolj preskrbljena. Videl sem, kako so pravoslavni donski kazaki ginjeni zahvaljevali prednico sestro Zarembo, profesorja Orzoa in dr. Lubenskega. Tudi pravoslavni duhovnik hodi v bolnišnico in ni prišlo še niti do najmanjšega nesporazuma.

General Steselj o Kondratenku.

„Priamurskija Vjedomosti“ objavljajo besedilo brzojavke, ki jo je poslal Steselj ob priliki smrti generala Kondratenka poveljniku priamurskega vojaškega okraja: „Prosim, da sporočite generalu Kondratenku, da je bil sinoči ob deveti uri z osmimi častniki ubit naš ponos in junak, Roman Izidorovič Kondratenko. Pri nas vlada žalost. Carju sem poročal. Razun Vas in nas v Port Arturju nihče ne čuti, kaj je izgubila Rusija. On je bil za trdnjavo najvažnejši. Bog in sveti Serafin sta ga doslej varovala in glej: slučajna bomba je prestrigla nit življenja junaku, ki je bil najhrabrejši med hrabri. Prosim Vas, da nam verujete, da bo spomin na našega junaka Romana Izidoroviča večno živel v srcih brambovcev Port Arturja. Mi smo osireteli. Generalni adjutant Steselj.“

Ruska pojačenja.

„Daily Express“ poroča iz Peterburga, da je Kuropatkin prosil, naj se mu takoj odpošlje v pojačenje 75.000 mož.

Zaplenjen parnik.

Japonci so v bližini Hokaido zaplenili angleški parnik „Eastry“, ki je vozil premog v Vladivostok.

Ob Bajkalu.

Irkutsk, 8. februarja. Od danes naprej se zopet odpravljajo okoli Bajkalskega jezera čete, potniki in poštne pošiljatve.

„Slovanska zveza“

je imela včeraj sejo, v kateri je volila predsedstvo. Izvoljena sta bila dosedanja predsednika dr. Susteršič in Ivčević, za namestnika pa dvorni svetnik Plej. V parlamentarno komisijo so bili izvoljeni: Suklje, Biankini, Povše in Spinčič. Po volitvi se je pričel razgovor o političnem položaju, ki se nadaljuje danes.

Želje Dalmatincev.

Včeraj so bili pri ministrskem predsedniku vsi hrvaški in srbski dalmatinski poslanci. Predložili so gospodarske zahteve dalmatinskih zastopnikov. Baron Gautsch je obljubil, da je pripravljen ugoditi upravičenim željam dalmatinskega prebivalstva.

Češki deželni zbor.

Češki dež. poslanec dr. Reiningger se je 8. t. m. nad eno uro razgovarjal z min. predsednikom Gautschem o razmerah v češkem dež. zboru. Min. predsednik je izjavil, da so odstranjeni vzroki, ki so povzročili obstrukcijo nemških poslancev v češkem dež. zboru, ker so Čehi nehali obstruirati v drž. zboru. Sporazumljenje pa mora nastopiti v dež. zboru. Vlada meni, da bo sporazumljenje mogoče, če deželni zbor dovoli potrebne vsote v gospodarske namene.

Trgovinske pogodbe.

Naša država bo v kratkem končala pogajanja o novi trgovinski pogodbi z Italijo. Nadalje bo odpovedala trgovinske pogodbe Rusiji, Srbiji in Belgiji. „Frankfurter Ztg.“ poroča, da je v trgovinski pogodbi med Avstro-Ogrsko in Nemčijo tajno določilo, po katerem ostane pogodba v veljavi, najsi bi se Ogrska odklopila od Avstrije in ustanovila samostojno carinsko ozemlje.

Posvetovanje dalmatinskih škofov.

Zadrski škof Dvornik je sklical 8. t. m. posvetovanje dalmatinskih škofov. Posvetovali so se, kako naj postopajo dalmatinski škofje pri posvetovanju v Rimu meseca majnika, na katerem bosta končno rešena vprašanja o zavodu sv. Hieronima in pa vprašanje o staroslovenskem bogoslužju.

Položaj na Ogrskem.

Včeraj ob 3. popoldne je bil grof Andrassy zopet pri vladarju. Razložil je vladarju želje opozicije: ustanovitev samostojnega ogrskega carinskega ozemlja za leto 1907. in v zvezi z rešitvijo tega vprašanja izpremembo konzulatov. Nadalje zahtevajo v armadi mažarščino kot poveljni in službeni jezik, ogrske zastave in znamenja ter mažarsko judikaturu. Nadalje zahteva opozicija izpremembo volilnega reda na demokratski podlagi in progresivni davčni sistem. Opozicija se je postavila na stališče nagodbe iz l. 1867. Nadalje želi opozicija, da bi prišlo pri sestavi nove ogrske vlade v pošteve le združene opozicijske stranke in pa dissidenti. Vlada bo zaslišal poleg Andrassyja tudi druge politike. Pred vsem pride v pošteve Aleksander Wekerle, ki je za skupno carinsko ozemlje, a za dalekosežne vojaške izpremembe. Liberal. stranka se že krha. Poroča se namreč, da bo del liberalnih poslancev prestopil k dissidentom, ko bo Tisza predlagal, naj stranka prestopi v opozicijo. Neodvisna stranka je imela 8. t. m. sejo, v kateri se je sestavilo novo načelnštvo. Za predsednika je bil izvoljen Košut, za njegove namestnike pa Barabas, Polonyi, Szederkenyi, Toth in Justh. Izvolili so tudi 15 zapisnikarjev. Grof Ap-

ponyi je izjavil, da ne sprejme nobenega častnega mesta.

Dogodki na Ruskem.

Kaker poroča „Daily Express“, name-rava car sklicati v kratkem v posvetovanje okrožne svete. Posvetovali se bodo, kako izvesti preosnovo, da se samedržstvo združi z ljudskim zastopstvom. Car najbrže ustave ne bo dal pred koncem sedanjih vojske. Peterburški generalni guverner Trepev je prevzel policijsko oblast od ministrstva za notranje zadeve. Car je imenoval tajnega svetnika Kobeka za predsednika socialne konference, ki ima nalogo izpremeniti zakonita določila o cenzuri in o tiskovnih predpisih. Kobek namerava oprostiti časopisje od cenzure in odpraviti administrativno postopanje proti listom. Kobek je pooblaščen imenovati udeležence konference in poročati o posvetovanju neposredno carju samemu.

Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča, da sedaj še ne bodo izpustili iz zapore Gorkega, ker je imel prekucijske govore na delavce. Varšavski „Dnevnik“ poroča, da so pričeli v malih delavnicah delavci že delati. Delavstvo se je splošno pomirilo. V Lublinu je stavka končana. V Hielcah je mirno. V sosnovski okolici še stavkajo delavci, a izgrediv ni. Na skarskiški postaji se je 1. t. m. spopadlo 15.000 delavcev z vojaki, ki so streljali. Ubityh je bilo 24 in ranjenih 40 delavcev. V Kališu so pričeli delati tovarniški delavci. Tudi v varšavski gubernaciji pričenjajo delati. Tovarnarji v Lodzu so sklenili, da dovolijo delavcem pod pogojem, da prično delati takoj, 10urni delavnik in zvišajo plačo za 15% onim delavcem, ki zaslužijo na teden manj kot 5 rubljev, onim pa, ki zaslužijo več kot pet rubljev na teden za 10%. V tovarnah za bombaž so pa delavcem zvišali plačo za 15%.

V zvonokški norišnici so stavkajoči delavci napadli mašiniste, ki so delali v elektrarni. Ravnatelj je posredoval, da ni bila razdejana delavnica. V Lipobranu so se spopadli delavci in vojaki. Vojaki so ustrelili 6 delavcev. V Lodzu so želeli za nedoločen čas tovarnarji zatvoriti tovarne. Guverner jim je naznanil, da bo postopal z njimi tako, kakor se postopa s stavkajočimi, če to store. Vojaštvo v Lodzu je streljalo na delavce, ki so hoteli oprostiti nekega zaprtega tovariša. Ranjeni so bili trije delavci.

Ruski finančni minister je vročil carju z ozirom na zadnje delavske nemire spomenico, v kateri je naglašal potrebo zakonov za delavce. Car je odobril ministrove načrte in se bo z njimi pečal ministrski svet. Prijatelji Gorkega se bojé, da bo bolehnemu Gorkemu škodovalo bivanje v ječi, osobito ker biva zaradi svojih bolnih pljuč pozimi navadno v solnčni Jalti. Pravijo, da so Gorkega obtožili zato, ker se je udeležil deputacije, ki je na predvečer krvavih dogodkov v Peterburgu prosila ministre, naj ne dovolijo vojaštvu streljati na neoboroženo delavstvo.

Dne 7. t. m. se je v Wlowlaweku pričela splošna stavka. Zatvorjene so vse šole in tovarne. Delavstvo je mirno. V Jelissavelpolju je 7. t. m. pričelo stavkati 200 železničarjev. Zahtevajo višje plače in znižanje delavnega časa. Nočni promet je ustavljen, kolodvor straži vojaštvo.

Krakovski „Czas“ poroča, da so se 3. t. m. v Radomu spopadli vojaki in stavkajoči; ubityh je bilo 14 in ranjenih 28 oseb; 4. t. m. je vojaštvo ustrelilo 19 in ranilo 40 oseb. Tudi v Szerzyoku pri Radomu so se spopadli vojaki z delavci. Ubityh je bilo 30, ranjenih pa 60 oseb. V Radom sta došla dva kaz. švadrone. Oplenjenih in razdanih je mnogo prodajaln z žganjem. Med stavkajočimi in vojaštvom se vedno vrše boji; v boju med stavkajočimi in vojaštvom pri plinarni je bilo ubityh 15, ranjenih pa 50 oseb. Proglasili so preki sod.

Srbska kriza odstranjena.

Belgrad, 7. febr.

(J. S. K.) Srbija je prestala te dni težko krizo. Ljudje, ki so vrgli vlado, obstoječo iz pristašev največje stranke, so zlorabili tudi kraljevo ime, tako da se je vsem zdelo, kot da je kralj tudi udeležen v tej borbi, ker drugače ni bilo mogoče razlagati čudnega dejstva, da je voditelj opozicije proti vladi bil kraljev zasebni tajnik, oni Ž. Balugdžić, ki je v nekem dunajskem listu denunciral vlado, da je sovražna Avstriji in da zato ne jemlje posojila na Dunaju in ne nareča topov v Skodovi tovarni. Balugdžić je vse poizkušal, da bi prišla v pošteve tudi Skodova tovarna, katere pa v Srbiji ne marajo. Radi te agitacije je podala Pašičeva vlada ostavko, a bo ostala najbrže na krmlu, ker je predsedstvo skupščine kralju svetovalo, da jo pridrži. Kriza je odpravljena in parlamentarna vlada je zmaga nad intriganti.

Duhovniki pomorjeni.

San Francisco. Kapitan Ekren, poveljnik ladje, ravno priplule iz Ponapi otokov, poroča, da je za časa ladijinega bivanja na otokih tja došla nemška topničarka Condor na poti v Novo Guinejo, da

maščuje umor petero katoliških duhovnikov in petero sester na Novi Gvineji, ki so delovali na nemških naselbinah v južnem morju.

Z Balkana.

Turčija bo naročila brzostrelne topove pri nemški tvrdki Krupp in bo za nabavo teh topov najela posejilo v Nemčiji.

Metropolit Sevastijan.

Skoplje, 6. februarja. (J. S. K.) Tukajšnji srbski metropolit Sevastijan je danes umrl. Za Srbe v evropski Turčiji je njegova smrt velika izguba, a za skopljanske eparhijo je pravi udarec. Pokojni metropolit je bil delaven mož, ali bolezen ga je v poslednjem času mnogo ovirala v njegovem delovanju na cerkveno-narodnem polju.

Stavka v litijški predilnici.

Včerašnji shod je bil pri Oblaku jako dobro obiskan. Cobar iz Zagorja je opisoval nečuvne razmere v litijški predilnici, kjer se ravna z delavci in delavkimi slabše, nego li svoj čas s sužnji. Soglasno so bile sprejete sledeče zahteve: „Delavstvo zahteva zvišanje plače, Säger, ki je daval Tomažiča, se mora odpustiti. Odslovljeni delavci se morajo brezpogojno sprejeti zopet na delo in kazni naj se omejijo. — Včeraj smo sporodili splošno, kakšen je položaj v litijški predilnici. Danes nekaj podrobnosti. Delavke se jako pritožujejo, ker jih ostro kaznujejo. Osobito tožijo, da se jim dostikrat niti ni povedalo, zakaj so bile kaznovane. Dostikrat znaša kazen toliko, da ostane le malo tedenskega zaslužka. Znana nam je delavka, ki je zaslužila neki teden 3 gld. 40 kr., a odtegnjeno ji je bilo na kaznih 2 gld. 20 kr. Neka delavka je neki ponedeljek depoldne ostala doma, ker je bila bolna, ne da bi si bila preskrbela bolniški listek. Zaslužiti bi bila imela za cel teden približno 4 gld. a izplačano ji je bilo 45 krajcarjev. Neka delavka Flisek Pavlina je prosila za dopust za en dan, ker je hotela oprati perilo za očeta. Dasi ji je bil dovoljen dopust, je bila kljub temu kaznovana za običajni dve kroni. Kaznuje se, če kdo govori med delom in se smeje in seveda tudi pri najmanjši škarti pri delu. Tako je preditala na prošnjo svoje tovarišice, ki ne zna čitati, delavka Marija Avsenjak, neko pismo. Obe sta bili kaznovani po kroni. Delavci trde, da se jih dostikrat kaznuje, če se stroj pokvari brez njihove krivde. Nastopanje nadzorovalnega osebja z delavci je bilo čestokrat naravnost surove. Značilno je, da pravijo delavci predilnici prisilna delavnica.

Včeraj smo poročali, da se dela od 6. do 6. ure z enournim odmorom opoldne. Danes moramo spolniti to poročilo. Delavstvo v prtiliču in v takozvani „krempel dvorani“ nima opoldanskega počitka ene ure, marveč le toliko časa, da se hitro nekoliko naje. V navedenih dveh oddelkih delajo od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Pretepanje in brcanje od strani nadzorovalnega osebja je običajno. Zlasti se je v tem odlikoval neki Hechstrasser, ki je tako ravnal z delavstvom, da se je to zdelo preveč celo podjetništvu, ki pozna za ohranitev discipline le strogost kot sredstvo, preveč. A dasi je ta mož pretepal delavke, je deloma saj ostal v dobrem spominu, ker je imel to lastnost, da je sicer tepel, a ne pisal denarnih kazni. Kar se tiče tepenja, se jako odlikuje neki Anton Kobal v predilni dvorani, ki pravi o sebi, da je pristen socialni demokrat. Delavci trde, da še nikoli ni bilo toliko kazni, kakor ravno letos.

Navedli smo nekaj potez in pritožb litijškega delavstva. Jeli čuda, da je bilo slednjič delavcem takega slabega ravnanja preveč in so segli po najhujšem orožju: po stavki! Škoda le, da vodijo stavke socialni demokratje. Stavkajočemu delavstvu želimo popolnega uspeha.

Dnevne novice.

Kaj pomeni to? Na Štajerskem so, kolikor znano, vsa sodišča župnijskim uradom poslala letos čisto nemške tiskovine za naznanilo mrličev in nezakonskih otrok. Ko so župnijski uradi take nemške tiskovine nazaj poslali, so se nekatera c. kr. sodišča obrnila na knezoškofjski konzistorij. Drugi župnijski uradi so se pa pritožili na nadsodišče v Gradcu in nadsodišče je iskalo pomoči pri c. kr. namestništvu v Gradcu, katero je dotične g. župnike lepo podučilo, naj ne pozabije svojih vzvišenih dolžnosti! Vrli poslanec Žičkar je zaradi tega interpelliral vodjo justičnega ministrstva, pa kakor navadno, bo menda z interpelacijo konec akcije, in nemškutarija bo šla svoj pot naprej. Slovenski drž. poslanci bi morali bolj ropotati in dregati.

Imenovanje. Deželni odbor je imenoval dr. Jožefa Staudacherja za sekundarija v dež. bolnici v Ljubljani.

— **Samoumor radi mozeve bolezni.** V hiši št. 10 v Rojanu na levo od cerkve, je stanovala družina Lah. Mož, 45 letni Ivan, pomorski sobar in žena 41 letna Terezija z dvema otrokama: 14 letnim Emilijem in 9 letnim Maksom. Mož trpi že več časa na raku v grlu. Radi te bolezni se ga predvčerajšnjem odveli v bolnišnico. Spremlila ga je v bolnišnico žena, a ko sta se v bolnišnico ločila, jej je on dejal: „Prišel sem v bolnišnico skozi glavna vrata, a izišel bom skozi stranska!“ Hotel jej je s tem reči, da bo v bolnišnici umrl, ker da ga bodo morali nesti iz bolnišnice skozi vrata, ki vodijo v mrtvašnico. Žena se je vrnila domov, med potjo si je pa preskrbela ono, na kar je mislila že več časa. 14 letni njen sin Emilij je bil navajen, da je vsako jutro ustajal še pred 6. uro, zakuril, skuhal kavo ter zbudil mater, da mu je dala denar, s katerim je šel potem kupit kruha. Tako je storil dečko tudi včeraj v jutro. Ko je vstal, se mu je zdelo nekoliko čudno, da je našel mater spati sedečo na divanu (spali so namreč vsi v eni sobi). Vendar se ni mnogo zmenil za to. Pustil je mater v miru ter šel po svojem vsakdanjem opravilu. Ko pa je bila kava skušana, je šel v sobo, ter začel klicati mater. Videč, da se mati le ne vzbudi, jo je prijel za roko ter zopet poklical: „Mama! mama!“ a mati mu le ni dala odgovora. Dečku so se oči odpirale od strahu, ker vse to je bilo ne le nenavadno, ampak jako, jako čudno. Srce se mu je stiskalo in ves život se mu je tresel. Klical je mama, a glava mu je prihajala iz grla kakor obupen krik. Dečku je bilo postalo neznosno. Z izbuljenimi očmi, iz katerih se se vlije solze je zaupil v joku še enkrat: „Mama!“ ter obenem stresel mater za roko. Groza je obšla revnega dečka: mati je bila nagnila glavo na stran in malo da ni padla z divana na tla. Revez je ves prestrašen pobegnil ter začel klicati na pomoč. Prihiti so sosedje, ki so takoj spoznali, da je žena že mrtva, a na mizi poleg divana so našli kozarec, v katerem je bilo na dnu še nekoliko karbolne kisline. Izpila je karbolno kislino, da je s tem končala trpeti ona, ne meneča se za to, kakšno bol bo s tem povzročila možu in otrokama. Truplo samomorilke je bilo za tem prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

— **Proč s prahom!** Na Dunaju se je ustanovilo društvo za zatiranje prahu ter bo raztezalo svoje delovanje čez celo Avstrijo. Društvo se imenuje „Avstrijska družba proti cestnemu prahu“. Njen predsednik je — difficile est satiram non scribere! — slovenski poslanec vitez Hugo pl. Berks.

— **Sodalitas** za staroleško dekanijo ima shod v sredo 15. t. m. v Železnikih ob pol 11. uri.

— **Pozor pred ponarejenimi bankovci!** Po Kranjskem in Spodnjem Štajerskem je razširjenih precej ponarejenih bankovcev po 20 kron. Zlasti ob Savi blizu Hrvaškega jih trosijo. Poznajo se ponarejeni bankovci na sledečih napakah: Rdeča podoba je bolj rumenkasto-rdeča, tudi zeleni tisk čez vleče bolj na rumenkasto. Glavi, ki predstavljata Avstrijo in Ogrsko, in majhni okrasni v kotih niso na pravem mestu. Napaka je na nemški strani tudi na rdeči risbi v levem spodnjem kotu, kjer manjka navpične črte. Dalje se spoznajo na pačni bankovci na tem, da je za besedo „Serie“ pika in pri besedi „Szám“ je naglas narobe postavljen: „Szám“.

— **Slovenska predstava na Dunaju.** Prejeli smo vabilo k predstavi narodne igre s petjem: „Rokovnjači“. Po Jurčičevem romanu dramatisiral v petih dejanjih Fran Govekar. Uprizoritev priredi slovensko katoliško izobraževalno društvo „Straža“ v prostorih češkega „Narodnega doma“, XV., Turnergasse št. 9, v nedeljo, dne 12. svečena, ob 6 uri zvečer. — Cene sedežev: Prva vrsta 3 K, druga vrsta 2 K, tretja vrsta 1.40 K, galerija 80 h. Clani plačajo polovico (z legitimitacijo). Vstopnice se dbe v prostorih slovenskega katoliškega akademičnega društva „Danica“, VIII., Langegasse 11, III./18, in na dan predstave pri blagajni. — Pevske točke spremlja kapela pod vodstvom gospoda R. Volanek. — Po končani predstavi se otvori ples. — Blagajna se odpre točno ob pol 6. uri zvečer. — Ker je prebitek namenjen za opravo društva „Straža“, se preplačila kar najhvaležneje sprejemajo. — Za jed in pijačo bo preskrbljeno.

— **Eden mrtev, trije ranjeni.** V Devinu sta šla 6. t. m. Ivan Legiša, star 30 let, in I. Arčon, star 24 let, od gostilne do gostilne. Zvečer okoli 8. ure sta se spričkala na cesti in se začela pehati. Prišel je 21 letni Jakob Podbernik ter se vmešal v prepir. Pritekel je še brat Legišev in Arčonova mati, hoté jih pomiriti. Ali Podbernik je potegnil nož ter začel mahati okoli sebe. Zadel je Ivana Legiša v trebuh, da je padel mrtev na tla; ranjeni so tudi Ivan Arčon na desni roki težko, mati Arčonova in Jos. Legiša v nogo. Ivana Arčona so pripeljali v Gorico v bolnišnico. Morilca so zaprli v Trziču.

— **Ponesrečeni rojaki.** Iz Diamondville, Wyo., v Ameriki, poročajo, da so v revu št. 2 od Diamond Coal & Coke Co. ponesrečili trije Slovenci, doma iz Štajerskega. Ignacij Gradišnik je odpiral sodček smodnika. Pri tem mu je padla iskra od svetilke v smodnik, kateri se je naravno takoj razletel in Gradišnika tako ožgal, da je par dni za tem umrl. Ostala dva sta tudi težko ranjena.

— **Češka požrtvovalnost.** Za zgradbo češkega narodnega gledališča so zbrala moravska mesta 619.000 K. Z zgradbo se sedaj lahko takoj prične.

— **Lokal slov. kat. akademičnega društva „Danica“** je od 11. t. m. nadalje: Wien VIII. Langegasse 16.

— **„Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“** je imela svojo 158. vodstveno sejo dne 1. februarja 1905. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragetin vitez Bleiweis-Trsteniški, dr. Ivan Svetina in Ivan Subic. Radi sklenitve nadaljnjih pogodb o vžigalicah „Družbe sv. Cirila in Metoda“ je prvomestnik na sejo pozval g. veletržca Josipa Perdana. Prvomestnik je otvoril ob 3. uri sejo pozdravljajoč navzoče, na kar se je po rešitvi nekaterih nujnih vprašanj imenovala učiteljica na Catežu ob Savi, gđ. Ema Zamejic-eva za učiteljico na družbini deški šoli pri sv. Jakobu v Trstu. Obravnavale se je o družbeni kavi ter sklenilo, da v smislu § 18. družbenih pravil prvomestnik povabi na prihodnjo sejo v sredo, 15. t. m., čđ prvomestnice in prvomestnike vseh ljubljanskih podružnic. Tem potom želi vodstvo v skupnem posvetovanju glede družbine kave kreniti na tisto pot, ki bi bila družbi porok za njeno najugodnejše gmetno prospevanje. Konec seji je bil ob pol 6. uri. — Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

— **Slovenci v Ameriki.** Dne 15. januarja je imelo „Slov. katol. izobraževalno društvo „Triglav“ v Clevelandu“ svoj prvi koncert v veliki dvorani češkega „Narodnega doma“. Uspeh je bil izboren. Društvo si je najelo obširno dvorano ter postavilo lasten oder. Zastorno sliko je slikal slovenski slikar in arhitekt Ivan Jager. Društveni zbor vodi g. J. Zorman.

— **Važno za potnike, kateri žele potovati v Ameriko.** Prav dobri časi se niso nastopili v Ameriki, še je obilo delavcev brez posla, a vendar mogoče je le še delo dobiti, posebno ako ima kdo znanje tu. Zelo važno je pa za potnike: Vsak potnik mora biti popolnoma zdrav, ne nad 45 let star, pohabljen ne sme imeti nobeden ud. Zelo strogo se gleda na oči in ako so le kaj rdečkaste, že potnika vrnejo. Zaradi kožnih bolezni vračajo tudi ljudi v Evropo. Ako kaka ženska v Evropi ostavi svojega moža, in pride sem, a oblast to ve, jo pošlje nazaj. Zenske v drugem stanu ako ne potujejo k možu (in to morajo dokazati z zaprišeženim pismom od moža) vrnejo domu. Za vsakega potnika je dobro, ako ima naslove prijateljev, znancev in sorodnikov. Nihče ne sme reči, da ima delo zagotovljeno tak je kratkim potom vrnen nazaj kot pogodbenik. — Vsak potnik mora imeti poleg voznega listka, to je parobrodnega in železniškega še 10 dolarjev (50 kron) ako potuje do Chicago, dalje v Michigan, Kansas, Wisconsin 15 dolarjev v Montano, Colorado, Californijo, Utah, Idaho, Minnesoto, Washington i. t. d. pa 20 do 25 dolarjev, to je za potne stroške. To naj vsakdo vpošteva. — Agentom, kateri pišejo, da spravijo ljudi z slabimi očmi ali drugimi telesnimi napakami ni verjeti; to posebno radi delajo neki ljudje sedaj v Baselnu in so preje Slovence sleparili v Vidmu (Udini). Uredništva slovenskih listov, čast. gg. duhovnike, učitelje in rodoljube sploh opozarjamo, da v Ameriko potujoče opozorijo na imenovane vrstice, ker kdor lahkomišelnost postopa, bo občutno oškodovan ako ga vrnenaselniška oblast iz New Yorka ali kake druge luke zopet nazaj.

— **Hrvaške novice.** V hrvaškem saboru je včeraj utemeljeval dr. Mažuranić nujni predlog glede Potočnjakove zadeve. Govornik je izjavil, da so akte pri sodišču kradli in ponarejali. Nujnost je bila odklonjena. — Umrl je v Novi Gradiški častni kanonik dr. Josip Kolarič. — Nov list „Pučka rieč“ je pričel izhajati v Sisku. Zastopa načela nove „seljačke stranke“. — Kurjenje tramvajske vozove bodo dobili v Zagrebu.

— **Odbor „Družbe sv. Cirila in Metoda“** oddal bo, kakor čujemo, zalogo društvene kave drugemu trgovcu-založniku, ki je baje pripravljen dati družbi vsako leto 5 do 6 tisoč goldinarjev.

— **Goljuf.** Za kip Matere božje je nabiral, in sicer za kip v „Šol. domu“, neki 27 letni Alfonz P., bivši študent na Coriškem gimnaziju. Napravil je okrožno, podpisal pod njo dr. Gregorčiča in Berbuča, potem pa hedil po goriški okolici ter nabiral prispevke. Nabral je okoli 37 K, ko je poiskoval svojo srečo v mestu, so ga pa prijeli ter poslali v zapor.

— **Premog,** ali nekaj takega, so našli v Delu pri Opatjemselu. Dobivajo ga semtrije med gruščem. Gori dobro. Sedaj nameravajo kopati, da bi prišli morda do kake žile.

— **Shod in konferenca sodal.** ss. Cord. za kamniški dekanat bo na Homcu v sredo, 15. februarja, ob pol 10. uri.

— **V Radomlju** se je nastanil vč. gosp. Janez Teran, bivši župnik Ljubenski.

Štajerske novice.

— **Š Zavrnjen snubec.** Marija Bogovič, posestnikova hči iz Sromelj pri Brežicah, je dala Ivanu Slapšek u, ki je je zasnubil, „košarico“, ker je imela rajša Jožefa Poldana, kmečkega sina iz Mekinj na Kranjskem. Ko sta ženin in nevesta prišla v Brežice k sodišču, ju je izkušal Slapšek v družbi svojega tovariša Drame napasti, in sicer pri prevozu čez Savo. Ker sta se pa pri sodnji predolgo mudila, je planil Slapšek v sodniško poslopje, hoteč zaročenca napasti. Morala sta bežati v uradne prostore. Sodišče je surova fanta zaprlo.

— **Š Umrl** je v Brežicah posestnik gospod Warletz.

— **Š Pomiloščena** sta na smrt obsojena morilca Mursec in Segula. Mursec je pomiloščen v dosmrtno ječo, Segula pa v 20letno ječo.

— **Š Nadvojvoda Jožef Ferdinand** se mudi danes v Gradcu.

— **Š Umrl** je v Gradcu g. dr. Franc Straffella, oče gospoda notarja v Rogatcu.

— **Š Zreče pri Konjicah.** V torek so se vršile občinske volitve. Izbrati je bilo 3 × 4 = 12 odbornikov. Nasprotniki so v tretjem razredu poizkusili svoje srečo s pomočjo malih posestnikov, ki so obenem rudarji pri premogovniku. Ta je lastnina „Južne železnice“. Tu posameznik ob času potrebe dobiva dopust jako težavno. A sedaj so delavci-vodilci dobili celi dan prost, in se bili komandirani na volišče. Podobno velja o parni žagi „Erber“ z Mute ob Dravi. Kdor dobiva tam kakšen zaslužek, moral je glasovati z nasprotniki našega ljudstva. K temu se še priračunijo dolžniki nekega upnika. Volilcev prišlo je 81 od 153. Dva kandidata so vzeli iz našega imenika. Od teh jeden je dobil 79, drugi 72 glasov; od ostalih dveh sta naša dobila 55, oziroma 51 glasov, njihova pa 24 in 22 glasov. Prodrli je torej naša lista. V drugem razredu je zbran cvet gospodarjev, in tu je šlo gladko. Izmed 35 volilcev jih je prišlo 22, in so, če izvzameš eno belo vrano nasprotnikovo, soglasno glasovali za svoje kandidate. Za prvi razred smo izmed 12 oseb računili tako, da bi bilo 7 naših in 5 drugih. Toda neposredno pred volitvenim aktom so se razmere „v ognju“ nepričakovano zasukale tako, da sta iz našega imenika prišla v odbor samo dva. Novoizvoljeni odbor obstoji sedaj iz osem zopet izvoljenih oseb in četvero novincev.

— **Š Slava takim možem!** V občini Zreče imajo svoje vinograde tudi gospodarji od Sv. Kunigunde na Pohorju. Ti še vedeti niso mogli, da bo volitvena „vojska“ v tretjem razredu, a vkljub temu so prišli na volišče izvzameši enega vsi. Razumeva se pač samo ob sebi, da so v „vojski“ dobro došli. Tem zavednim neustrašljivim značajnim volilcem: Slava!

Ljubljanske novice.

— **Ij Kap** je danes ponoči zadela obče-spoštovanega kurata deželne bolnišnice, č. g. Heidricha. Gospod kurat ne more uživati hrane in le s težavo govori.

— **Ij V pokoj** je stopil višji carinski kontrolor pri tukajšnjem carinskem uradu, g. J. Kobav.

— **Ij Zlomljena noga ljubljanskega hajlovca.** Danes zjutraj je prišel neki gost, ki je po svojem prepričanju hud hajlovec, v neko restavracijo v Koldvorskih ulicah. Tu je seveda takoj začel zabavljati, a gostje se zanj niso dosti zmenili, ampak so hajlovca lepo postavili v vežo. Pijani hajlovec je pa začel v veži upiti na pomoč, čes, da ima zlomljeno nogo. Poklicali so izvoščeka ki je pijančka odpeljal v deželno bolnico. Tamošnji in špekcijski zdravnik je pa konstatiral, da ima pijanček popolnoma zdravo nogo, na kar ga je izvošček odpeljal na njegov dom, kjer sedaj prespava hudega mačka.

— **Ij Zastopstvo „Red Stear črte“** je dobil g. Fr. Dolenc, trgovec na Starem trgu.

— **Ij Slab oče.** Janez Logar, delavec v Siški, je pregovoril svojega sina Franceta Logarja, hlapca pri Adolfu Perlesu v Ljubljani, da je svojemu gospodarju izmaknil voska za 84 K, 11 voščenih sveč in brišačo. Oba obdolženca priznavata tatvino. Oče Janez Logar je bil obsojen na 3 mesece, sin France pa na dva meseca težke ječe.

— **Ij Slovensko gledališče.** V petek „Karmen“. Naslovno vlogo poje gđ. Stolzova. — V nedeljo popoldne „Martin Krpan“. — V torek, 14. t. m. in v četrtek, 16. t. m. gostuje prvi tenorist bivše zagrebške opere g. Ernesto vitez Camarotta.

— **Ij Nesreča.** Včeraj so pripeljali v deželno bolnišnico 12 let starega šolskega učenca Antona Mandelca iz Podbrezja v kranskem okraju. Včeraj popoldne je šel v šolo, nakar mu je nek součenec vrgel v glavo neko poleno in ga na nosu težko poškodoval.

— **Ij Nasledki pijanost.** Delavec Franc Kunst, ki je v pijanosti prišel v Hrastniku pod železniški stroj, je v tukajšnji bolnici umrl.

— **Ij Naša** je Anica Koblarjeva, služkinja pri Turku v Prešernovih ulicah na pošti večjo svoto denarja. Izgubilci naj se oglasi v tamošnji prodajalni.

— **Ij Semenj.** Dne 8. t. m. je bilo na mesečni sejm prignanih 1148 konj in volov, 222 krav in telet, skupaj 1370 glav. Kupčija je bila pri goveji živini, kakor tudi pri konjih dobra, ker so prišli po govejo živino Moravci, pe konje pa Lahi.

— **Ij Kravo odpeljal** je včeraj popoldne nek človek mesarju Francu Golobu iz Siške. Privezal je bil na Kalanovem dvorišču na Poljanski cesti in šel v gostilno. Ko je prišel pozneje iz gostilne ni krave več našel. Krava je rdeče barve in je bila vredna 90 K.

— **Ij Zamenjava sukenj in klobukov.** Predvčerajšnjim je bila v kazini zamenjana suknja, vredna nad 50 kron. V suknji so bile tudi rokavice in ovratnica. Na mestu te suknje je potem visela malo vredna suknja. Kdor jo je zamenjal, naj jo prinese nazaj. Tudi iz nekaterih drugih gostiln se čujejo pritožbe, da neki dolgoprsteži zamenjujejo dobre in lepe klobuke itd.

— **Ij Zaprta roparja.** Mažarska roparja Janos Bumb in Jožef Togger, katera so orožniki prišli v Logatcu, sta zaprta pri ljubljanskem deželnem sodišču. V bližini Bakarja sta trgovcu Boki Borčiču iz Sušaka oropala med železniško vožnjo 4611 K. Dobili so pri njima 3819 K.

— **Ij Deželna vinska klet.** Tudi sinočnjo vinsko pokušnjo je obiskalo mnogo oddelčnega občinstva vseh stanov, ki se je radovalo nad letošnjimi vipavskimi in dolenskim vini. Včeraj so posebno triumfirala vipavska vina. Izvršile so se nekatere narobe Prihodnja pokušnja v sredo.

— **Ij Ogenj** je bil včeraj v hotelu „pri slonu“. Vnele so se saje v dimniku. Ogenj so hitro pogasili.

— **Ij Za kruhom.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 110 Kranjcev, 41 Hrvatov in 20 Črnogorcev. Na Westfalsko se je odpeljalo 30 rudokopov, na Eger pa 25 Hrvatov.

Razne stvari.

Najnovejše.

Monopolizirala je Bolgarska žvepljenke, cigaretni papir in loj. — Na pad na stražo. Smrtno nevarno je ob-strelil neznan človek na straži pri Dunaj-skem Novem mestu vojaka Jožefa Hajeka. — Umetna prepoved. Dež. zboru severo-ameriške države New York so pred-ložili zakonski načrt, po katerem naj bi se prepovedalo tiskanje in razpečevanje indi-janskih povesi. — Parlamentarna straža v Budimpešti je razpuščena. — Umor in poizkušnja samoumora. V Litomerich je 8. t. m. zobotehnik Jož. Lerch z dvema streloma iz revolverja ustrelil 22letno natakario Dunajčanko Ziska in je potem ustrelil še sebe. Natakario je mrtva, morilec težko ranjen. Vzrok je ta, ker Ziska ni marala za Lercha.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. febr. Drž. zbor je pričel danes s prvim čitanjem proračuna. Prvi je govoril dr. Semmer, ki je govoril o raz-merju z Ogrsko, za gospodarsko ločitev od Ogrske, za personalno unijo z enotno voj-sko in enotnim zastopstvom na zunaj. Izra-zil je bojazen, da so Slovani odnehali od obstrukcije na račun Nemcev. Nemško-nacionalni govorniki so povdarjali, da bo stranka čakala vladnih dejanj.

Dunaj, 9. februarja. V današnji seji državnega zbora je govoril poslanec Ofner. Nato je Skene ostro napadal železniškega ministra radi samolastnega prekoračenja kre-dita v znesku 91 milijonov kron, katere se-daj zahteva od zbornice. Govori se, da je stališče železniškega ministra omajano. Se-daj govori socialni demokrat Rieger.

Dunaj, 9. februarja. Cesar je danes popoldne ob 1. uri sprejel grofa Andrassyja v avdienci. Andrassy je govoril prej eno uro tudi z Gautschem o notranjem poli-tičnem položaju in z vojnim ministrom.

